

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Інститут міжнародного співробітництва та освіти
Центр міжнародної освіти
Кафедра філологічних та природничих дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи

 В.П. Харченко
« 29 » 02 2020 р.

Система менеджменту якості

ПРОГРАМА

**вступного випробування до аспірантури
з української (російської) мови
(для іноземних громадян)**

СМЯ НАУ ПВВ 08.02.02-02-2020

	Система менеджменту якості Програма вступного випробування до аспірантури з української (російської) мови (для іноземних громадян)	Шифр документа	СМЯ НАУ ПВВ 08.02.02-02-2020
		стор. 2 з 12	

Програму розробили:

- д. філол. наук, професор кафедри
філологічних та природничих дисциплін

Г. Межжеріна

- к. філол. наук, доцент кафедри
філологічних та природничих дисциплін

Л. Федчук

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри філологічних та природничих дисциплін, протокол № 2 від 26.02.2020.

Завідувач кафедри

О. Корчук

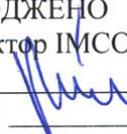
Програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради Центру міжнародної освіти ІМСО, протокол № 1 від 27.02. 2020.

Голова НМРР

О. Шевченко

УЗГОДЖЕНО
Директор ІМСО

 В. Тимохін
«__» _____ 2020 р.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Врахований примірник

	Система менеджменту якості Програма вступного випробування до аспірантури з української (російської) мови (для іноземних громадян)	Шифр документа	СМЯ НАУ ПВВ 08.02.02-02-2020
		стор. 3 з 12	

ВСТУП

Мета вступного випробування з української (російської) мови до аспірантури – визначення комунікативно-мовленнєвої та лінгвістичної компетенцій іноземних громадян, їхньої підготовленості до навчання в аспірантурі, написання кандидатської дисертації за напрямом підготовки в Національному авіаційному університеті. Вимоги вступного випробування наближені до вимог іспиту за повний спеціалізований курс навчання української (російської) мови як іноземної, відповідає сертифікаційному рівню B2 Держстандарту України з УЯІ (РЯІ). Вступник до аспірантури має продемонструвати вміння використовувати іноземну мову як засіб професійного спілкування в науковій сфері. Завдання розроблені з урахуванням комунікативних потреб у сфері професійного спілкування, спрямовані на перевірку рівня володіння науковим стилем у галузі інженерно-технічних, природничих, юридичних дисциплін, економіки, міжнародного права.

Вступне випробування з мови навчання проходить в усній та письмовій формах упродовж **2-х** академічних годин (**90 хв.**)

Організація вступного випробування з української (російської) мови здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію Національного авіаційного університету.

ПЕРЕЛІК ВИМОГ ДО МОВЛЕННЄВИХ УМІНЬ

Вступник повинен продемонструвати мовленнєві уміння аудіювання, читання, говоріння, письма.

Мінімум граматичного матеріалу. *Морфологія:* рід, число, відмінювання, творення іменників; ступені порівняння, відмінювання, творення прикметників; творення, відмінювання числівників; особові, зворотні, присвійні, вказівні, питальні, неозначені, заперечні займенники, відмінювання займенників; неозначена форма дієслова, дієвідмінювання дієслів, безособові дієслова, видові форми дієслова, дійсний спосіб, наказовий спосіб, умовний спосіб, дієслова на -ся; дієприкметники активного і пасивного стану; дієприслівники теперішнього, минулого часу; творення, ступені порівняння прислівників; значення і вживання прийменників, сполучників, часток.

Синтаксис: структурні моделі простого речення; будова питальних, заперечних, спонукальних речень, означено-особових, неозначено-особових, узагальнено-особових і безособових речень; ускладнені речення, вставні слова, вставлені конструкції, однорідні члени речення, звертання; складносурядні, складнопідрядні, безсполучникові речення; заміна прямої мови непрямою; суб'єктно-предикатні, атрибутивні, порівняльні, часові, просторові, причинно-наслідкові, допустові, модальні відношення.

	Система менеджменту якості Програма вступного випробування до аспірантури з української (російської) мови (для іноземних громадян)	Шифр документа	СМЯ НАУ ПВВ 08.02.02-02-2020
		стор. 4 з 12	

АУДІЮВАННЯ

Вступник повинен уміти:

- сприймати на слух та розуміти аутентичні монологічні та діалогічні тексти наукової тематики;
- виділяти найбільш значущу смислову інформацію;
- виділяти основні цілі й мотиви мовця.

ЧИТАННЯ

Вступник повинен уміти:

- читати неадаптовані тексти, що належать до наукового стилю;
- читати неадаптовану фахову літературу, ознайомившись із термінологією та спеціальними висловами, необхідними для розуміння відповідних текстів;
- застосовувати різні види читання залежно від поставлених цілей;
- розуміти зміст тексту, виділяти основну і додаткову інформацію.

ГОВОРІННЯ

Вступник повинен уміти:

- досягти цілей комунікації в різних сферах спілкування в діалогічній і монологічній формах мовлення;
- продукувати монологічні висловлювання, які містять опис, розповідь, роздум, висловлення думки, аргументацію з елементами оцінки, висновки тощо;
- вести бесіди зі спеціальності, вільно спілкуватися на суспільно-політичні, соціально-культурні, побутові теми.

ПИСЬМО

Вступник повинен уміти:

- репродукувати та продукувати письмові тексти проблемного характеру, актуальні для професійної сфери вступника до аспірантури;
- писати конспект, складати план тексту.

ТЕМАТИКА ТЕКСТІВ ДЛЯ ЧИТАННЯ

1. Діячі української науки і техніки.
2. Євген Патон.
3. Володимир Челомей.
4. Олег Антонов.
5. Владислав Городецький.
6. Екологія.
7. Система освіти в Україні.
8. Аеропорт.
9. Європейський суд з прав людини.
10. Літаки та їх роль у народному господарстві.

	Система менеджменту якості Програма вступного випробування до аспірантури з української (російської) мови (для іноземних громадян)	Шифр документа	СМЯ НАУ
		ПВВ 08.02.02-02-2020 стор. 5 з 12	

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ УСНОГО ПОВІДОМЛЕННЯ ЩОДО МАЙБУТНЬОЇ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Чому ви вирішили зайнятися науковою діяльністю?
2. Які особисті якості повинен мати вчений?
3. Хто є вашим науковим керівником? Розкажіть про нього.
4. Коли ви плануєте завершити роботу над дисертацією?
5. У чому полягає актуальність вашого дослідження?
6. Що є метою вашої наукової роботи?
7. У чому полягає новизна Вашого наукового дослідження?
8. Які наукові проблеми становлять особливий інтерес для вас?
9. Чи плануєте ви займатися науковою діяльністю в майбутньому?
10. Чи є можливості кар'єрного росту у вашій країні?
11. З якими науковими періодичними виданнями ви знайомі?
12. Як здійснюється пошук наукової інформації?
13. Чи є у вас опубліковані праці?
14. Чи брали ви участь у наукових конференціях?
15. Яку діяльність називають науковою?
16. У чому особливості наукової діяльності?
17. Які етапи наукового дослідження?
18. У чому полягає дослідницька робота на першому етапі?
19. Що необхідно для успішної наукової діяльності?
20. Що вам відомо про особливості роботи великих учених?
21. Як змінюється праця людини?
22. Якою буде праця людини в майбутньому?
23. Як в наш час змінилося ставлення людини до природи?
24. Яке значення мають знання в житті людини?
25. Яке значення має духовний розвиток людини?

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

для самостійної підготовки вступника
до вступного випробування з української мови

Основна:

1. Альохіна С. В. Українська мова. Навчаємося в Україні : навч. посібн. / С. В. Альохіна, М. М. Бондарчук, Л. Г. Білякович, Л. В. Пазюра, Н. Л. Удод. – К., 2014. – 132 с.

	Система менеджменту якості Програма вступного випробування до аспірантури з української (російської) мови (для іноземних громадян)	Шифр документа	СМЯ НАУ ПВВ 08.02.02-02-2020
		стор. 6 з 12	

2. Бурлакова І. В., Земляна Г. І., Скуратівська Л. Г., Чухліб Т. М. Історія української культури. Словник основних понять. – К., 2015. – 204 с.
3. Вивчаємо українську. Learning Ukrainian : навч. посіб. для інозем. студентів (з англ. мовою навчання) / Т. Ю. Волох, Н. О. Лисенко, О. О. Литвиненко, Н. О. Томарева, Н. В. Харитонова. – Харків : НФаУ, 2019. – 103 с.
4. Дідківська Л. П. Сучасна українська мова. Синтаксис (у двох частинах) : навч. посібн. для іноземних студентів / Л. П. Дідківська, Г. Д. Швець. – К. : Фенікс, 2013. – Ч. 1.–180 с.; Ч. 2. – 80 с.
5. Межжеріна Г. В. Українська мова. Інтердисциплінарне наукове мовлення : навч. посібник / Г. В. Межжеріна. – К. : НАУ, 2017. – 208 с.
6. Наука і техніка в сучасному світі : збірник науково-популярних текстів на навчальних завдань для студентів-іноземців технічних вишів [Г. Бойко, І. Васишин, Т. Гороховська, О. Качала, А. Моторний, І. Юзвяк]; за ред. І. Карого. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2012. – 180 с.
7. Пазюра Л. В. Українська мова : практикум / Л. В. Пазюра, О. О. Новікова. – К., 2017. – 88 с.
8. Чистякова А. Б. Українська мова для іноземців : підручник для іноземних студентів вищих навчальних закладів / А. Б. Чистякова, Л. І. Селіверстова, Т. М. Лагута. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2009. – 524 с.

Додаткова:

9. Верхулевська Л. Ф. Тлумачний словник української мови для іноземних студентів : навч. посібн. / Л. Ф. Верхулевська, С. С. Кіраль, Л. Г. Скуратівська, Т. М. Чухліб. – К. : НАУ-друк, 2009. – 204 с.
10. Мандрівка Україною : навчальний посібник з української мови як іноземної (рівень В2) / [Грина Ключковська, Олеся Палінська, Ольга Пташник, Оксана Туркевич, Богдан Сиванич, Галина Шміло]. – Львів : Дон Боско, 2012. – 150 с.
11. Палінська О. Крок-2 (рівень В 1). Українська мова як іноземна : книга для студента / Олеся Палінська. – Львів : Дон Боско, 2014. – 160 с.
12. Палінська О. Крок-2 (рівень В1). Українська як мова як іноземна : робочий зошит / Олеся Палінська. – Львів : Дон Боско, 2014. – 56 с.
13. Селіверстова Л. І. Читаймо про Україну українською, російською, англійською мовами : навчальний посібник / Л. І. Селіверстова, Т. М. Лагута, Т. В. Клочко, А. А. Яценко. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. – 270 с.

	Система менеджменту якості Програма вступного випробування до аспірантури з української (російської) мови (для іноземних громадян)	Шифр документа	СМЯ НАУ ПВВ 08.02.02-02-2020
		стор. 7 з 12	

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

для самостійної підготовки вступника
до вступного випробування з російської мови

Основна:

1. Глобус: Практический курс для начинающих изучать русский язык / Безкоровайная Л.С., Штыленко В.Е., Штыленко Е.Л. – 4-е изд., перераб. и доп. – Харьков, 2016. Часть 1. – 184 с.
2. Глобус: Практический курс для начинающих изучать русский язык. Часть 2 / Безкоровайная Л.С., Штыленко В.Е., Штыленко Е.Л. – 5-е изд., перераб. и доп. – Харьков, 2016. Часть 2. – 200 с.
3. Цветова Н.Е. 112 тестов по русскому языку как иностранному (урони А1 – В1) : учеб. пособие для студентов-иностранцев. – 2-е изд. – СПб. : Златоуст, 2013. – 192 с.
4. Аникина А. Н., Кутунова Н. В., Ольхова Л. Н. Синтаксис сложноподчиненного предложения. – М. : Русский язык, 2000. – 176 с.
5. Бондарчук М. Н. Русский язык. Авиация : учеб. пособие / М. Н. Бондарчук, А. В. Колчанова, А. А. Новикова. – К., 2014. – 120 с.
6. Грекова О. К., Кузьмина Е. А. Русский язык как иностранный. Обсуждаем, пишем диссертацию и автореферат : учеб. пособие. – М. : Флинта: Наука, 2003. – 296 с.
7. Парецкая М. Э., Шестак О. В. Современный учебник русского языка для иностранцев. – М. : ФЛИНТА: Наука, 2020. – 470 с. – Режим доступа : <https://www.bgshop.ru/catalog/getfulldescription?id=10077201>.
8. Пособие по научному стилю речи. Для вузов технического профиля. – М. : Флинта: Наука, 2004. – 320 с.

Додаткова:

9. Гусева И.С., Румянцева Н.М. Интенсивный курс русского языка : Учебное пособие. – М.: Дрофа, 2013. – 159 с.
10. Григорьева О. Н. Стилистика русского языка : учеб. пособие для иностранцев. М. : НВИ-ТЕЗАУРУС, 2000. – 164 с.
11. Колесова Д. В., Харитонов А. А. Золотое перо. Пособие по развитию навыков письменной речи. Книга для учащихся. – СПб. : Златоуст, 2001. – 96 с.
12. Хавронина С. А. Русский язык в упражнениях : учеб. пособие (для говорящих на английском языке) / С. А. Хавронина, А. И. Широценская. – М. : Русский язык, 2005. – 284 с.
13. Беляева Е.А. Русский язык как иностранный. Научный стиль речи: Учебное пособие / Е.А. Беляева, Н.П. Голосная, Д.А. Ефимова и др. – Санкт-Петербург: Университет ИТМО, 2019. – 63 с.

	Система менеджменту якості Програма вступного випробування до аспірантури з української (російської) мови (для іноземних громадян)	Шифр документа	СМЯ НАУ ПВВ 08.02.02-02-2020
		стор. 9 з 12	

ЗРАЗОК

білета вступного випробування з російської мови

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Інститут міжнародного співробітництва та освіти
Кафедра філологічних та природничих дисциплін**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ІМСО _____ В. Тимохін

Вступне випробування до аспірантури з російської мови

Білет № _____

5. Прочитайте научный текст и кратко передайте его содержание в письменной форме.
6. Перескажите прочитанный научный текст.
7. Прокомментируйте высказывание: «Метод важнее открытия, ибо правильный метод исследования приводит к новым, еще более ценным открытиям» (Л. Ландау).
8. Расскажите о своей будущей научной деятельности.

Схвалено на засіданні кафедри філологічних та природничих дисциплін
(протокол № 2 від 26 лютого 2020 року)

Завідувач кафедри О. Корчук

	Система менеджменту якості Програма вступного випробування до аспірантури з української (російської) мови (для іноземних громадян)	Шифр документа	СМЯ НАУ ПВВ 08.02.02-02-2020
		стор. 8 з 12	

ЗРАЗОК

білета вступного випробування з української мови

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Інститут міжнародного співробітництва та освіти
Кафедра філологічних та природничих дисциплін**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ІМСО

В. Тимохін

Вступне випробування до аспірантури з української мови

Білет № _____

1. Прочитайте науковий текст та стисло викладіть його зміст у письмовій формі.
2. Перекажіть прочитаний науковий текст.
3. Прокоментуйте висловлювання: «Наука одна для всього людства» (В. І. Вернадський).
4. Розкажіть про свою майбутню діяльність.

Схвалено на засіданні кафедри філологічних та природничих дисциплін
(протокол № 2 від 26 лютого 2020 року)

Завідувач кафедри О. Корчук

	Система менеджменту якості Програма вступного випробування до аспірантури з української (російської) мови (для іноземних громадян)	Шифр документа	СМЯ НАУ ПВВ 08.02.02-02-2020
		стор. 10 з 12	

РЕЙТИНГОВІ ОЦІНКИ

Виконання окремих завдань вступного випробування з української (російської) мови

Вид навчальної роботи	Максимальна величина рейтингової оцінки (бали)
Виконання завдання № 1	25
Виконання завдання № 2	25
Виконання завдання № 3	25
Виконання завдання № 4	25
Усього	100

Значення рейтингових оцінок в балах за виконання завдань вступних випробувань та їх критерії

Оцінка в балах за виконання окремих завдань	Критерій оцінки
Завдання № 1, 2, 3, 4	
Оцінювання змістовності та логічності повідомлення (усного, письмового)	
23-25	Повідомлення змістовне, демонструє багатство лексичного запасу абітурієнта.
19-22	Загалом повідомлення змістовне, демонструє багатство лексичного запасу абітурієнта, однак є декілька недоліків у змісті.
15-18	Повідомлення не зовсім змістовне, демонструє недостатній лексичний запас абітурієнта. Багато змістовних помилок.

Відповідність рейтингових оцінок у балах оцінкам за національною шкалою

Оцінка в балах	Пояснення	
90-100	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)	Вступне випробування складено
75-89	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)	
60-74	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків. В цілому задовольняє мінімальним критеріям)	
0-59	Вступне випробування не складено	

